

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Erklæring

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Erklæring", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker:
https://tekster.kb.dk/text/gv-1811_156-txr-root.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Oversigt over manuskripter og tryk

Manuskripter

Der kendes ingen manuskripter til Grundtvigs "Erklæring".

Førstetrykket

Nummer i *Bibliografien*: 156.

Grundtvigs erklæring var en reaktion på en anmeldelse, som Jens Møller havde ladet trykke i *Dansk Litteratur-Tidende* nr. 1 og 2, 1811, s. 1-14 og s. 25-32. Grundtvigs reaktion blev trykt på s. 63-64 i samme tidsskrifts nr. 4, 1811. Tidsskriftet blev udgivet af Peter Erasmus Müller og trykt hos Andreas Seidelin, Store Kannikestræde 46, København.

Bibliografisk beskrivelse

De anvendte eksemplarer

- Grundtvig-Bibliotekets eksemplar af *Dansk Litteratur-Tidende* 1811, opstillingsnr. 1 (indbundet og beskåret).
- Det Kongelige Biblioteks eksemplar af Grundtvigs bidrag i *Dansk Litteratur-Tidende* fra Den Thorkelinske Grundtvig-Samling, nr. 156, stregkode 130017167945 (indbundet og beskåret).
- Det Kongelige Biblioteks eksemplar af *Dansk Litteratur-Tidende*, katalognr. J, 6712 8° stregkode: 130020166062 (indbundet og beskåret).

Eksemplar 1 har dannet grundlag for tekstetablering og faksimiler.

Dansk Litteratur-Tidende

Udgivelsesperiode

Tidsskriftet udkom i perioden 1811-1836.

Redaktører og forhistorie

I kraft af den første udgiver, teologiprofessor Peter Erasmus Müller (redaktør 1811-1830), kan tidsskriftet betragtes som en uafhængig fortsættelse af *Kiøbenhavnske lærde Efterretninger*, der også blev udgivet af Müller, men som i 1810 måtte gå ind af økonomiske grunde. Müller havde til denne forgænger ved kongelig resolution fået ret til at optage anonyme anmeldelser, mod at han selv stod til ansvar for bladets indhold (Kirchoff-Larsen 1946, bind 2, s. 339). Denne praksis fortsatte han i *Dansk Litteratur-Tidende*. Begrundelsen var, at Danmark var så lille et land, at alle i de litterære kredse kendte hverandre og kunne støde på hinanden i de københavnske gader, hvilket kunne afholde anmelderne fra at træde offentligt frem med deres kritik.

Trykker og trykkeri

Tidsskriftet blev trykt og forlagt af hof- og universitetsbogtrykker Andreas Seidelin.

Indhold og bidragydere

Langt de fleste bidrag er regulære – stort set altid anonyme – anmeldelser, både af fag- og skønlitteratur. Anmeldelserne er som regel uden egentlig overskrift, blot med titel eller titler og forfatter på det eller de anmeldte værker. Dertil kommer bidrag, hvor de anmeldte forfattere forsvarer sig over for deres anmeldere. Disse apologier er ofte ganske korte.

Også nekrologer findes i tidsskriftet, ligesom man kan finde bekendtgørelser, fx fra Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, eller opgaveformuleringer til prisopgaver. Indimellem forekommer oversigter over den foregående måneds udkomne skrifter.

Trods anonymiteten er mange af anmelderne kendte, fx den senere redaktør (fra 1831 og frem), Jens Møller, Hans Christian og Anders Sandøe Ørsted, Laurits Engelstoft, Rasmus Rask og Jakob Peter Mynster. Også redaktøren, Peter Erasmus Müller, anmeldte.

Hyppighed

Bladet udkom ca. 1 gang om ugen (47-48 numre pr. årgang). Numrene er ikke daterede.

Opbygning

Tidsskriftet bringer omkring 1-3 anmeldelser eller andre bidrag pr. nummer. Ofte er anmeldelserne dog så lange, at de løber over flere numre.

Omfang og pris

Hvert nummer er på 16 sider. Tidsskriftet er fortløbende pagineret pr. årgang; og ved årgangens slutning udkom der desuden en alfabetisk liste over omtalte forfattere og andre personer samt en omfattende alfabetisk indholdsfortegnelse. Indbundne eksemplarer indeholder ofte begge disse udenværker.

Det er ikke lykkedes at opspore prisen pr. nummer – den har formentlig heller ikke ligget fast i bladets mere end tyveårige levetid.

Format og papir

Et beskåret eksemplar (nr. 1) måler ca. 17,2 × 10,2 cm. Papiret er almindeligt, håndgjort papir med kædelinjer og uden vandmærke. Klummen måler ca. 13 × 7,4 cm.

Grundtvigs bidrag og forhold til tidsskriftet

Grundtvig har kun bidraget i årgang 1811 og 1813. Det fremgår imidlertid af Grundtvigs anmeldelse af *Sangen om Bjovulf* i Thorkelins udgave (1815), at han har følt sig dårligt behandlet (anmeldt) af tidsskriftet:

Litteratur-Tidendes Udgever har jeg igjennem flere Aar agtet og æret som jeg burde, ja af Agtelse for ham har jeg end ikke hidtil paataalt den Usømmelighed, at jeg er den eneste Forfatter han tillader grovelig at udskældes og belyves i sit Blad (Grundtvig 1815, sp. 1046).

Intern varians

Der er ikke konstateret intern varians i de kollationerede eksemplarer, hverken af tekstlig eller materiel art.

Tekstkritik

Anvendt litteratur

- *Bibliografien*, se Johansen, Steen (1948-1954)
- Grundtvig, N.F.S. (1815) "Et Par Ord om det nys udkomne angelsaksiske Digt", i *Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn*, sp. 945-952, 998-1002, 1009-1015, 1025-1030 og 1045-1047. København
- Johansen, Steen (1948-1954) *Bibliografi over N.F.S. Grundtvigs skrifter* 1-4. København
- Kirchhoff-Larsen, Christian (1942-1962) *Den danske Presses Historie* 1-3. København
- Thorkelin, Grímur Jónsson udg. (1815) *De Danorum Rebus Gestis Secul. III & IV. Poëma Danicum dialecto Anglosaxonica. Ex Bibliotheca Cottoniana Musaei Britannici*. København